

రెండు నెలల గ్రహాశకలమే .. చిన్ని చందమామ

భారత్ జెన్ ప్రాజెక్టు

- భారత్ జెన్ ప్రాజెక్టు (BharatGen project)ను కేంద్ర ప్రభుత్వం 30.09.2024న ప్రారంభించింది.
- వివిధ భారతీయ భాషల్లో పౌరులకు జనరేటివ్ ఏఐ (కృత్రిమ మేధస్సు)ను అందుబాటులోకి తీసుకురావడం దీని లక్ష్యం.
- ప్రపంచంలో ప్రభుత్వ ఆర్థిక సహకారంతో రూపొందిన తొలిరోజు ప్రాజెక్టు ఇదేనని కేంద్ర శాస్త్ర, సాంకేతిక మంత్రిత్వ శాఖ పేర్కొంది.
- ఇంటర్ డిస్టిన్గ్విషింగ్ సైబర్-ఫిజికల్ సిస్టమ్ (ఎన్ఎం-ఐ సీఎస్ ఎన్)పై నేషనల్ మిషన్ కింద ఐఐఐఐఐ బోంబాయి కేంద్ర నేతృత్వంలో రూపొందిన ఈ ప్రాజెక్టు జనరేటివ్ ఏఐ వ్యవస్థలను రూపొందిస్తుంది.
- ఈ వ్యవస్థలు వివిధ భారతీయ భాషల్లో నాణ్యమైన సమాచారాన్ని అందిస్తాయి.

5 భాషలకు శాస్త్రీయ హోదా

- కేంద్ర కేబినెట్ ఐదు భాషలకు (మరాఠీ, బెంగాలీ, పాళీ, ప్రాకృతం, అస్సామీ) కొత్తగా శాస్త్రీయ హోదా (కానికల్ స్టేటస్)ని కల్పించింది. దీంతో, శాస్త్రీయ హోదా పొందిన భాషల సంఖ్య ప్రస్తుతం 8 నుంచి 11కి చేరింది.
- 2014లో నాటి మహారాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి పుష్కర్ నాథ్ చవాన్ మరాఠీ భాష నిపుణులతో కమిటీని ఏర్పాటు చేశారు.
- ఈ కమిటీ, మరాఠీ భాషకు క్లాసికల్ హోదా ఇవ్వడానికి అన్ని ప్రమాణాలు కలవని నివేదికను కేంద్రానికి పంపించింది.

కరెంట్ అఫైర్స్

భూమికి మరో చంద్రుడు (మినీ మూన్)

టర్ల వేగంతో కదిలేటప్పుడు భూ గురుత్వాకర్షణ శక్తి వాటిపై బలవంత ప్రభావం చూపుతుంది. దీని పరిమాణం చంద్రుడితో పోలిస్తే 3,50,000 రెట్లు చిన్నది. చంద్రుడి వ్యాసం 3476 కి.మీ., మినీ చంద్రుడి వ్యాసం కేవలం 10 మీటర్లు మాత్రమే.

సాధారణంగా ఇది కంటికి కనిపించదు. ప్రత్యేకమైన టెలిస్కోప్ తో చూడాలి.

అది కూడా తెల్లవారుజామున 1.30 గంటల తర్వాత దాన్ని గుర్తించవచ్చు.

ఈ గ్రహాశకలం భూమిని డి కొట్టడని శాస్త్రవేత్తలు నిర్ధారించారు.

అమెరికన్ ఆస్ట్రోనామిక్ల శాస్త్రవేత్తలు 2024 PT5 కక్ష్య లక్ష్యాలు 'అడ్వన్ ఆస్ట్రోయిడ్ బెల్ట్' నుంచి వచ్చిన గ్రహాశకలాలను పోలి ఉన్నాయని చెప్పారు.

అర్ధవ అనేది సౌరవ్యవస్థలోని గ్రహాశకలం ప్రత్యేక సమూహం.

ఖగోళ శాస్త్రవేత్త రాబర్ట్ హెట్, మెక్ నాల్ 1991, నవంబర్ 1న ఆస్ట్రేలియాలోని సైడింగ్ స్పింగ్ ఆబ్జర్వేటరీలో

1991 VG' అనే గ్రహాశకలాన్ని కనుగొన్నప్పుడు, ఈ ఆస్ట్రోయిడ్ బెల్ట్ కి మహాభారతంలోని ప్రముఖ పాత్ర అడ్వన్ డి పేరు పెట్టారు. దీన్ని అంతర్జాతీయ ఖగోళ సంఘం (IAU) ఆధికారికంగా ఆమోదించింది.

భూమి చుట్టూ చిన్న చంద్రుడు కనిపించడం ఇదే తొలిసారి కాదని ఇంతకుముందు 1997, 2018, 2018లో కూడా ఇలాంటి సంఘటనలు జరిగాయని ఖగోళ శాస్త్రవేత్తలు చెబుతున్నారు.

కొన్ని మినీ మూన్స్ మరోసారి కూడా దర్శనమిస్తుంటాయి. 2021 ఏప్రిల్ 11 గ్రహాశకలం 1981లో మినీమూన్ గా మారింది, తిరిగి 2022లోనూ ఇది కనిపించింది.

ఈ చిన్నచంద్రుడూ ఇప్పుడు 2025లో మరోసారి భూ కక్ష్యలోకి వస్తుందని శాస్త్రవేత్తలు అంచనా వేస్తున్నారు.

ఇంటర్నెట్ గా ఉన్న సమయంలో అభ్యర్థులకు నెలకు రూ.5000 చొప్పున ఫైవై, దానికీ అదనంగా వన్ టైమ్ గ్రాంట్ కింద రూ.8000.. మొత్తం కలిపి ఏడాదికి రూ.86 వేల ఆర్థికసాయం అందుతుంది.

ఇంటర్నెట్ గా ప్రతి నెలా ఇచ్చే రూ.5 వేలలో రూ.4,500ను కేంద్రం భరిస్తుంది.

రూ.800 కోట్ల ఖర్చుతో ప్రారంభించిన ఈ ఫైవై ప్రాజెక్టు కింద 2025, మార్చి 31తో ముగిసిన ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలో 1.25 లక్షల మందికి డిసెంబరు 2 నుంచి ఇంటర్నెట్ వేసే అవకాశం కల్పించనున్నారు.

లక్ష

హైస్కూల్, హయ్యర్ సెకండరీ స్కూల్ విద్యార్థులకు ఉత్తీర్ణులైనవారు, బిటెక్ సర్టిఫికేట్ ఉన్నవారు, పాలిటెక్నిక్ విద్యార్థులను నుంచి డిప్లొమా పొందినవారు, బీఏ, బీఎస్సీ, బీకాం, బీసీఏ, బీబీఏ, బీఫార్మా వంటి డిగ్రీలు పొందిన పట్టభద్రులు దరఖాస్తుకు అర్హులు.

'కృషి' పథకాలకు కేంద్ర మంత్రివర్గం ఆమోదం

- కేంద్ర వ్యవసాయ, రైతు సంక్షేమ మంత్రిత్వ శాఖ కింద అమల్లో ఉన్న 18 పథకాలను హేతుబద్ధీకరించి రెండు పథకాల పరిధిలోకి తీసుకురావాలని కేంద్ర కేబినెట్ నిర్ణయించింది.
- సుస్థిర వ్యవసాయాన్ని ప్రోత్సహించడానికి ఆ రాష్ట్రీయ కృషి వికాస్ యోజన, స్వయం సమృద్ధి కోసం ఆహార భద్రత సాధించడానికి కృషి ఉత్పత్తి యోజన పథకాలకు కేంద్ర మంత్రివర్గం ఆమోదం తెలిపింది.
- ఈ రెండు పథకాలకు కేంద్ర ప్రభుత్వం రూ.1,01,321.61 కోట్ల ఖర్చు చేయనుంది. ఇందులో, రూ.57,074 కోట్లను RKVY కింద, రూ.44,246 కోట్లను KY కింద కేటాయిం చనుంది.
- దీంతో కేంద్ర ప్రభుత్వ ప్రతిపాదిత వ్యయం రూ.89,088 కోట్లు కాగా, రాష్ట్రాలది రూ.32,232 కోట్లు.
- ఈ 18 పథకాల హేతుబద్ధీకరణ ద్వారా రాష్ట్రాల వ్యవసాయ రంగానికి సంబంధించి సమగ్ర వ్యూహ పత్రాన్ని సిద్ధం చేసేందుకు కేంద్ర వ్యవసాయ శాఖ అవకాశాన్ని ఇచ్చింది. ఒకే విధమైన రెండు పథకాల (డూప్లికేషన్)కు ఇచ్చే ఉండడం కేంద్ర వ్యవసాయ శాఖ వివరించింది.

వివిధ పథకాలకు కేంద్ర మంత్రివర్గం ఆమోదం

- సౌర కుటుంబంలోని 'అడ్వన్ ఆస్ట్రోయిడ్ బెల్ట్' నుంచి వచ్చిన 2024 PT5 అనే గ్రహాశకలం 53 రోజుల పాటు భూకక్ష్యలో తిరుగుతుంది. అయితే, ఇది భూమి చుట్టూ పూర్తిగా పరిభ్రమించదు. కేవలం తాను తిరిగే కక్ష్యను కొంత మార్చుకుంటుంది. భూమి దాని భ్రమణాన్ని స్వల్పంగా మార్చుతుంది. తరువాత ఈ గ్రహాశకలం తనదైన దారిలో వెళ్లిపోతుంది.
- ప్రస్తుతం భూమికున్న సహజ ఉష్ణగ్రహణం చంద్ర మామలానే ఈ గ్రహాశకలం భూమికి సమూహం రెండు నెలల పాటు మినీ చంద్రుడిగా ఉండనుంది.
- అప్పుడప్పుడు, ఇలాంటి గ్రహాశకలాల భూమికి 28 లక్షల మైళ్ల (45 లక్షల కిలోమీటర్లు) దూరం వరకు వస్తూ ఉంటాయి.
- ఈ గ్రహాశకలాలు గంటకు 3,540 కిలోమీటర్ల వేగంతో వస్తూ ఉంటాయి.
- యువతలో ఆయా ఉద్యోగాలు చేసేంత వైపుకొలుపు లేక పోవడంతో ఉద్యోగాలు రావటం లేదు.
- ఈ నేపథ్యంలో దేశంలోని యువతకు వైపుకొలుపు కల్పించి ఈ సమస్యను పరిష్కరించే దిశగా కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ ఈ ఏడాది ఇంటర్నెట్ పథకాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వం 2024, అక్టోబర్ 9న ఫైవై ప్రాజెక్టు ద్వారా ప్రారంభించింది.

పీఎం ఇంటర్నెట్ పథకం

వచ్చే ఐదేళ్లలో 21-24 సంవత్సరాల వయసులో ఉన్న కోటి మంది యువతీయువకులకు.. టాప్-500 కంపెనీల్లో ఏడాదిపాటు క్షేత్రస్థాయిలో పని నేర్చుకునే అవకాశం కల్పించడం.

కాక్స్ రేట్ సోషల్ రెస్పాన్సిబిలిటీ కింద.. గడిచిన మూడేళ్లలో చేసిన వ్యయం ఆధారంగా టాప్-500 కంపెనీలను కేంద్ర ప్రభుత్వం గుర్తించి, వాటి ద్వారా యువతకు ఈ పథకం కింద ఇంటర్నెట్ సౌకర్యాన్ని కల్పించనుంది.

మల్లవరపు బాలలత్

నివర్తి స్వాకర్షి హైదరాబాద్

నివర్తి స్వాకర్షి హైదరాబాద్

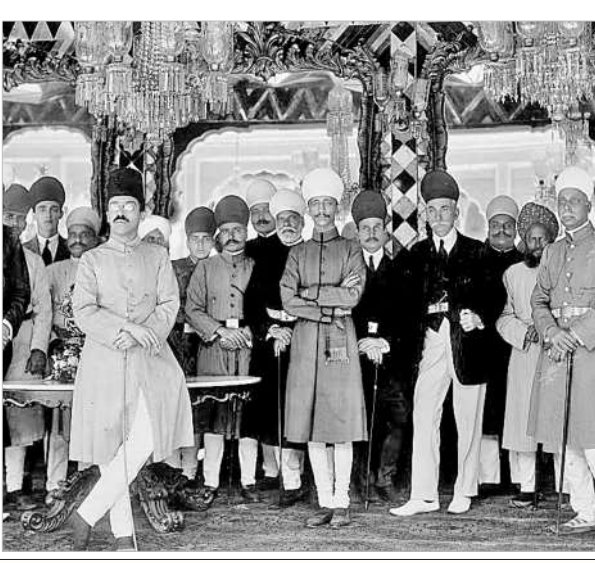
నిజాం ఉస్మాన్ అలీ ఖాన్ చేసిన చట్ట ప్రకారం ముల్కీ అంటే?

ఆధునిక తెలంగాణ చరిత్ర

- అక్టోబర్ 28 తరువాయి
- 28. కింది వాటిలో సరైన వాక్యాలను గుర్తించండి.
 - కేసరపాపు కొంట్లార్ నిజాం కాలంలో హైకోర్టు జడ్జిగా పనిచేశారు
 - కేసరపాపు కొంట్లార్ సుదీర్ఘకాలం ఆర్థిక సహకార ఆద్యక్షులుగా పనిచేశారు
 - ఎ, బి
 - ఫైరెండు కాపు
- 29. 1952 ఎన్నికల్లో హైదరాబాద్ శాసనసభకు ఎన్నికైన నాయకులను వారి నియోజకవర్గాలతో జతపరచండి.
 - మందుముల నరసింగరావు
 - సురవరం ప్రతాపరెడ్డి
 - పల్లెళ్ల చామకృష్ణారావు
 - బూర్గుల రామకృష్ణారావు
 - ఎ-2, బి-3, సి-4, డి-1
 - ఎ-3, బి-2, సి-1, డి-4
- 30. కింది వాక్యాల్లో సరైనవి గుర్తించండి.
 - విజ్ఞాన చంద్రిక మండలిని 1908లో హైదరాబాద్ నుంచి మద్రాసుకు తరలించారు
 - విజ్ఞాన చంద్రిక మండలిని 1914లో మద్రాసు నుంచి హైదరాబాద్ కి తరలించారు
 - హోమ్ కౌన్సిల్ నిబంధన
 - సి. సర్కార్ సచివ
 - డి. తెలంగాణ
 - ఎ, బి, సి
 - సి, డి
 - ఎ, బి, సి, డి
- 31. కింది వాటిలో ముఖ్యం మొహియుద్దీన్ రచనలను గుర్తించండి.
 - హోమ్ కౌన్సిల్ నిబంధన
 - సి. సర్కార్ సచివ
 - డి. తెలంగాణ
 - ఎ, బి, సి
 - సి, డి
 - ఎ, బి, సి, డి
 - ఎ, బి, సి, డి
- 32. కింది వాటిలో చట్టకోట ఆర్కాద్ స్వామికి సంబంధించి సరికొత్త గుర్తింపు.
 - తెలుగు తల్లి అనే పత్రికను నిర్వహించారు
 - గుమస్తా సంఘాన్ని స్థాపించారు
 - రెడ్డి కార్మికుల సంఘానికి నాయకత్వం వహించారు
 - తెలంగాణ సాయుధ పోరాటంలో

- వీరోచితంగా పోరాడి అమరుడయ్యారు
- 33. కింది వాటిలో రచయిత, వారి రచనలను జతపరచండి.
 - రావి నారాయణ రెడ్డి
 - తిరుమల రామచంద్ర
 - గోన బుద్ధారెడ్డి
 - వీర తెలంగాణ నా అనుభవాలు
 - కంచర్ల గోపన్న
 - హంపి నుంచి హరప్పా వరకు
- 34. ఏడో నిజాం మీర్ ఉస్మాన్ అలీ ఖాన్ కు సంబంధించి భారత ప్రభుత్వం 1950లో జారీ చేసిన ఫర్మానా ప్రకారం కింది వాటిలో సరైనవి గుర్తించండి.
 - నిజాం కుటుంబ సభ్యుల సౌకర్యాల తొలగింపు
 - వారసత్వ హక్కుతో పాటు భిరుదుల కొనసాగింపు
 - ఏటా రాజాభరణం చెల్లింపు
 - వ్యక్తిగత స్థిరాస్తుల, చరాస్తులు, షేర్లు, సెక్యూరిటీలపై పూర్తి హక్కు
 - ఎ, బి, సి
 - ఎ, సి, డి
 - బి, సి, డి
 - ఫైవై సరైనవి
- 35. 1949, ఫిబ్రవరి 8న విడుదలైన ఛార్టర్డ్ ప్రకారం కింది వాటిలో సరైనవి గుర్తించండి.
 - నిజాం సొంత భూములు సర్వేఖాసను స్వాధీనం చేసుకున్నారు
 - హోమ్ కౌన్సిల్ నిబంధన రద్దు చేశారు
 - శుక్రవారాన్ని నెలవారీ దినంగా

- ప్రకటించారు
 - ఎ, బి, సి
 - ఫైవై సరైనవి
- 36. కింది వాటిలో సరైనవి గుర్తించండి.
 - 1950లో హైదరాబాద్ రాష్ట్ర ఆర్థిక అభివృద్ధిపై ఎ.డి. గోరకాల కమిటీ నివేదిక సమర్పించింది
 - 1949లో కేరళకు చెందిన ఎం.కే. వెల్లేడిని హైదరాబాద్ రాష్ట్రానికి ముఖ్య మంత్రిగా నియమించారు
 - ఎ, బి
 - ఫైవై కాపు
- 37. కింది వాటిలో సరికొత్త చట్టాలు, వాటి సంపాదకులను జతపరచండి.
 - గోలకొండ
 - శ్రీనివాసరావు
 - ఫయాం
 - సురవరం ప్రతాపరెడ్డి
 - కాకతీయ
 - షోయబుల్లా ఖాన్
 - రయ్యక
 - ఉద్దవ్ రామ్
 - ఎ-2, బి-4, సి-1, డి-3
 - ఎ-1, బి-2, సి-3, డి-4
 - ఎ-3, బి-2, సి-4, డి-1
 - ఎ-4, బి-3, సి-2, డి-1
- 38. కింది వాటిలో సరికొత్త గుర్తించండి.
 - 1952లో హైదరాబాద్ రాష్ట్రం తొలిసారి నిర్వహించిన ఎన్నికల్లో కాంగ్రెస్ పార్టీ 93 స్థానాలు గెలుచుకొని ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేసింది
 - హైదరాబాద్ రాష్ట్రానికి మొదటి విభిన్న ముఖ్యమంత్రిగా బూర్గుల రామకృష్ణారావు పనిచేశారు
 - కమ్యూనిస్టులు పీపుల్స్ డెమోక్రటిక్ ఫ్రంట్ పేరుతో పోటీ చేసి 52 స్థానాలు గెలుచుకున్నారు
 - ఎ, బి
 - ఫైవై సరైనవి
- 39. ఎం.కే వెల్లేడి మంత్రి మండలికి సంబంధించి కింది మంత్రులను వారి శాఖలను జతపరచండి.
 - నీలమణి రావు
 - బూర్గుల రామకృష్ణారావు
 - వి.నారాయణ రావు
 - విద్యార్థి
 - ఫూల్ చంద్ గాంధీ
 - ఎ-3, బి-4, సి-1, డి-2
 - ఎ-2, బి-3, సి-4, డి-1

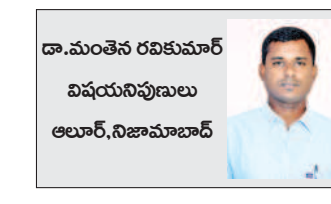
- 40. బూర్గుల రామకృష్ణారావు మంత్రి మండలిలో పనిచేసిన వివిధ మంత్రులు, వారి శాఖలను జతపరచండి.
 - వి.నారాయణ రావు
 - విద్యార్థి
 - కేవీ రంగారెడ్డి
 - మర్రి చెన్నారెడ్డి
 - ఎ-1, బి-2, సి-3, డి-4
 - ఎ-3, బి-2, సి-1, డి-4
- 41. భూదాన్ వ్యవస్థను గురించి కింది వాటిలో సరైనవి గుర్తించండి.
 - 1951, ఏప్రిల్ 18న నల్లగొండ జిల్లా పోచంపల్లి భూదాన ఉద్యమం ప్రారంభమైంది
 - భూదాన ఉద్యమాన్ని విస్తారంగా ప్రారంభించారు
 - సి. మొదటిసారి వెదిరి రామచంద్రారెడ్డి
 - ఎన్.కృష్ణారావు భూదానం చేశారు
 - ఎ, సి
 - బి, సి
 - ఫైవై సరైనవి
 - భూదాన ఉద్యమంలో సేకరించిన భూములను పర్యవేక్షించడానికి హైదరాబాద్ భూదాన యజ్ఞ సమితి ఏర్పాటు చేశారు
 - ఈ సమితికి ఉమ్మెత్తుల కేశవరావు కో ఆర్డినెటర్ గా కేరెడ్డి కోదండ రామారెడ్డి, లక్ష్మణయ్యలను సభ్యులుగా నియమించారు
 - ఎ, బి
 - ఫైరెండు కాపు
 - బూర్గుల రామకృష్ణారావు రచనలకు సంబంధించి సరికొత్త గుర్తింపు?
 - పండిత రాజా వంశాధికారి
 - తెలుగు సాహిత్యంలో ప్రాచీన యుగకర్తలు

- సారస్వత ముక్కాబి
- బూర్గుల శతకం
- కింది వాక్యాల్లో సరైనవి గుర్తించండి.
 - మొదటి సారి కాలంలో నాన్ ముల్కీలు ఎక్కువగా ఉత్తర భారతదేశం నుంచి వచ్చారు
 - రెండో సారి కాలంలో నాన్ ముల్కీలు ఉత్తర భారత భాష చేయాలని డిమాండ్ చేశారు
 - ఎ, బి
 - ఫైరెండు కాపు
- 45. 1919లో నిజాం ఉస్మాన్ అలీ ఖాన్ చేసిన చట్టం ప్రకారం ముల్కీ అంటే?
 - స్థానికులకు ఇస్తుంది వారు
 - ముల్కీలను వివాహం చేసుకున్న మహిళలు
 - హైదరాబాద్ లో 15 ఏళ్లుగా ఉంటూ స్వస్థలాలకు తిరిగి వెళ్లమని ఆఫ్ డిమాండ్ సమర్పించిన వారు
 - ఎ, బి, సి
 - ఫై, డి
 - బి, సి, డి
 - ఫైవై సరైనవి
- 46. ముల్కీ హక్కుల కోసం పోరాడిన సంస్థలు అవి స్థాపించిన సంవత్సరాలను సరిగా జతపరచండి.
 - ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ గ్రాడ్యుయేట్స్ అసోసియేషన్
 - 1935
 - సాస్టేట్ ఆఫ్ యూనియన్ అండ్ ప్రోగ్రెస్
 - 1920
 - నిజాం సర్వైల్ లీగ్
 - 1927
 - ముజ్తబ్బిన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ముస్లిమన్
 - 1926
 - ఎ-2, బి-4, సి-1, డి-2
 - ఎ-4, బి-3, సి-2, డి-1
 - ఎ-3, బి-2, సి-4, డి-1
 - ఎ-1, బి-2, సి-3, డి-4
- 47. కింది వాక్యాల్లో సరైనవి గుర్తించండి.
 - హైదరాబాద్ హితకర్షణ సమితిని ఏ.రామచంద్ర స్థాపించారు
 - 1930లో బారెట్టర్ శ్రీకృష్ణ హైదరాబాద్ అసోసియేషన్ స్థాపించారు

పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం

చరిత్ర బిట్స్

జవాబులు				
28.3	29.1	30.3	31.4	32.4
33.1	34.3	35.1	36.3	37.1
38.3	39.1	40.3	41.4	42.3
43.4	44.3	45.4	46.1	47.3
48.3	49.1	50.2		

డా.మంతెన రవికుమార్
విషయనిపుణులు
అలూర్,నిజామాబాద్